

Poznań, dnia 8 czerwca 2022 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-V.431.6.2022.7

Pani
Katarzyna Klaczyńska
Hipomedical 2 Ośrodek Rehabilitacji
ZABAJKA 2 Sp. z o.o.
ul. Widokowa 1
77-400 Złotów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli
(w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)

Spełnianie warunków i obowiązków organizatora turnusów rehabilitacyjnych, wpisanego do rejestru prowadzonego przez wojewodę, wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹ i rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych², a w szczególności stwierdzenie prawidłowości realizacji turnusów na podstawie oceny ich przebiegu, z uwzględnieniem programów turnusów, doboru kadry oraz miejsca realizacji tych turnusów, biorąc pod uwagę rodzaje turnusów oraz rodzaje niepełnosprawności lub dysfunkcji albo schorzeń uczestników tych turnusów.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10d ust. 8 pkt 4 ustawy o rehabilitacji oraz § 18 ust. 3 i § 19 ust. 2 i ust. 3 rozporządzenia w sprawie turnusów w związku z § 3 zarządzenia Nr 152/17 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 11 kwietnia 2017 r. w sprawie trybu i sposobu kontroli prowadzonych przez wojewodę, dla kontroli których tryb i sposób ich prowadzenia nie został uregulowany lub został uregulowany częściowo w odrębnych przepisach.

Okres objęty kontrolą: od 20 listopada 2020 r. (tj. od dnia wpisu organizatora turnusów do rejestru prowadzonego przez wojewodę) do 20 maja 2022 r. (tj. od dnia zakończenia czynności kontrolnych).

Jednostka kontrolowana

Hipomedical 2 Ośrodek Rehabilitacji Zabajka 2 Sp. z o.o.³, zwany dalej „organizatorem turnusów”.

Kontrolerzy

1. Jacek Kaźmierczak, starszy specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 84/22 z 4 maja 2022 r.,
2. Justyna Grabarek, specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 84/22 z 4 maja 2022 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Kontrolę przeprowadzono w dniach od 9 do 20 maja 2022 r.

¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 573 ze zm. (zwanej dalej „ustawą o rehabilitacji”).

² Dz. U. z 2007 r. Nr 230, poz. 1694 ze zm. (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie turnusów”).

³ Numer KRS: 0000908092.

**Kierownik
jednostki
kontrolowanej**

Katarzyna Klaczyńska, Jolanta Pietruszka – Zarząd Hipomedical 2 Ośrodek Rehabilitacji Zabajka 2 Sp. z o.o.

(akta kontroli: str. 8-13)

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, spełnianie przez Hipomedical 2 Ośrodek Rehabilitacji Zabajka 2 Sp. z o.o. warunków i obowiązków organizatora turnusów rehabilitacyjnych, wpisanego do rejestru, wynikających z ustawy o rehabilitacji i z rozporządzenia w sprawie turnusów.

Podstawą do sformułowania ww. oceny było:

1. organizowanie turnusów rehabilitacyjnych w grupach liczących nie mniej niż 20 uczestników, zgodnie z art. 10c ust. 5 ustawy o rehabilitacji,
2. zapewnienie zajęć specjalistycznych związanych z rodzajem danego turnusu i z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności lub rodzaju dysfunkcji albo schorzenia uczestników turnusu w wymiarze nie mniejszym niż wskazano w § 12 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie turnusów,
3. przekazywanie właściwemu centrum pomocy informacji o przebiegu turnusu w terminie określonym w art. 10c ust. 7 pkt 4 ustawy o rehabilitacji,
4. terminowe i zgodne z wzorem określonym w załączniku nr 8 do rozporządzenia w sprawie turnusów przekazywanie wojewodzie informacji o zrealizowanych w poprzednim roku kalendarzowym turnusach, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie turnusów,
5. dokonywanie terminowego zwrotu dofinansowania w przypadku rezygnacji osoby niepełnosprawnej z uczestnictwa w turnusie przed jego rozpoczęciem, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 9 lit a rozporządzenia w sprawie turnusów,
6. przechowywanie dokumentów dotyczących organizowanych turnusów rehabilitacyjnych, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia w sprawie turnusów, tj.:
  - a) zawiadomienia o wpisie do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych nr OR/30/4/20 oraz zawiadomienia o wpisie do rejestru ośrodków nr OD/30/3/20,
  - b) kopii oświadczeń organizatora turnusów, o których mowa w § 8 ust. 3-5 rozporządzenia w sprawie turnusów,
  - c) programu turnusów usprawniająco-rekreacyjnych,
  - d) informacji o kadrze oraz jej uprawnieniach,
  - e) kopii informacji przesyłanych do powiatowych centrów pomocy rodzinie o przebiegu turnusów,
  - f) umów zawartych z kadrą odpowiedzialną za realizację programów turnusów oraz faktur.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Hipomedical 2 Ośrodek Rehabilitacji Zabajka 2 Sp. z o.o. z dniem 20 listopada 2020 r. uzyskał wpis do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych prowadzonego przez Wojewodę Wielkopolskiego.

(akta kontroli: str. 15)

Organizator turnusów uprawniony był do organizowania turnusów rehabilitacyjnych o charakterze usprawniająco-rekreacyjnym dla osób niepełnosprawnych z następującymi dysfunkcjami: z dysfunkcją narządu ruchu poruszających się na wózkach inwalidzkich, z dysfunkcją narządu ruchu, z wyłączeniem osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, z upośledzeniem umysłowym, z padaczką, z autyzmem, z chorobami neurologicznymi, ze schorzeniami kręgosłupa, ze skoliozą, ze stwardnieniem rozsianym, z mózgowym porażeniem dziecięcym, z wadami genetycznymi, z innymi chorobami genetycznymi, z wadami postawy, z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego, ze stanami poudarowymi, ze stanami powypadkowymi, w stanach pourazowych, z opóźnieniami psychoruchowymi, z przepukliną oponowo-rdzeniową, z chorobami nerwowo-mięśniowymi.

(akta kontroli: str. 15)

W okresie od 20 listopada 2019 r. do 14 maja 2022 r. organizator turnusów zorganizował 34 turnusy rehabilitacyjne o charakterze usprawniająco-rekreacyjnym, w których uczestniczyło łącznie 1849 osób niepełnosprawnych z następującymi dysfunkcjami i schorzeniami: narządu ruchu, mózgowym porażeniem dziecięcym, upośledzeniem umysłowym, z chorobami genetycznymi (zespół Downa), z chorobami neurologicznymi, ze schorzeniami układu krążenia, z autyzmem, z chorobami neurologicznymi, autyzmem dziecięcym, z opóźnieniami psycho-ruchowymi, z przepukliną oponowo-rdzeniową, z miopatią, z dystrofią mięśniową, a także 1791 opiekunów.

(akta kontroli: str. 25-30, 32-56)

Kontrolą objęto pięć turnusów rehabilitacyjnych, tj. turnusy zorganizowane w okresie:

- od 3 do 15 maja 2021 r.,
- od 12 do 25 września 2021 r.,
- od 24 do 30 października 2021 r.,
- od 21 listopada do 4 grudnia 2021 r.,
- od 27 marca do 9 kwietnia 2022 r.

(akta kontroli: str. 32-56)

Turnusy rehabilitacyjne organizowane były w ośrodku Hipomedical 2 Ośrodek Rehabilitacji Zabajka 2 Sp. z o.o.⁴, posiadającym 118 miejsc noclegowych.

Ww. ośrodek uprawniony był do organizowania turnusów usprawniająco-rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych z dysfunkcjami i schorzeniami: z dysfunkcją narządu ruchu poruszających się na wózkach inwalidzkich, z dysfunkcją narządu ruchu, z wyłączeniem osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, z upośledzeniem umysłowym, z padaczką, z autyzmem, z chorobami neurologicznymi, ze schorzeniami kręgosłupa, ze skoliozą, ze stwardnieniem rozsianym, z mózgowym porażeniem dziecięcym, z wadami genetycznymi, z innymi chorobami genetycznymi, z wadami postawy, z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego, ze stanami poudarowymi, ze stanami powypadkowymi, w stanach pourazowych, z opóźnieniami psychoruchowymi, z przepukliną oponowo-rdzeniową, z chorobami nerwowo-mięśniowymi.

(akta kontroli: str. 16)

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Organizator turnusów nie zapewnił w pięciu, zorganizowanych w okresie od 22 listopada 2020 r. do 19 maja 2022 r., turnusach rehabilitacyjnych (co stanowiło 100% objętych

---

⁴ Ośrodek wpisany do rejestru prowadzonego przez Wojewodę Wielkopolskiego pod nr OD/30/3/20 od 20 listopada 2020 r.

badaniem turnusów) wszystkim osobom niepełnosprawnym, stałej opieki pielęgniarskiej i uniemożliwił korzystanie z opieki lekarskiej, ponieważ zgodnie z zawartą w dniu 30 października 2021 r. umową z Przedsiębiorstwem Podmiotu Leczniczego Jerzy Stępień PANACEUM Przychodnia lekarska umową udzielania świadczeń medycznych z zakresu kompetencji lekarza i pielęgniarki, opieką objęto jedynie dzieci i ich opiekunów w dni powszednie od godziny 8:00 do 18:00. Działanie to było niezgodne z § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie turnusów, który stanowi, że organizator turnusów powinien zapewnić osobom niepełnosprawnym stałą opiekę pielęgniarską i umożliwić korzystanie z opieki lekarskiej podczas turnusów.

(akta kontroli: str. 101)

W złożonych wyjaśnieniach Prezes Zarządu podała, że zawarta w dniu 30 października 2011 r. umowa udzielania świadczeń medycznych została zmieniona dwa lata temu, a porozumienie to miało formę ustną.

(akta kontroli: str. 68-73)

Przytoczony w złożonych wyjaśnieniach argument, nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie turnusów jednoznacznie stanowi, że organizator turnusów powinien zapewnić osobom niepełnosprawnym stałą opiekę pielęgniarską i umożliwić korzystanie z opieki lekarskiej podczas turnusów. Ponadto z treści zawartej umowy udzielania świadczeń medycznych wynika, że każda jej zmiana wymaga obustronnego pisemnego aneksowania.

2. Organizator turnusów zorganizował dwa turnusy rehabilitacyjne w terminie krótszym niż 14 dni tj.:
  - a) czas trwania turnusu zorganizowanego w terminie od 3 do 15 maja 2021 r. wynosił 13 dni,
  - b) czas trwania turnusu zorganizowanego w terminie od 24 do 30 października 2021 r. wynosił 7 dni.

Działanie to było niezgodne z art. 10c pkt 5 ustawy o rehabilitacji, który stanowi, że czas trwania turnusów wynosi co najmniej 14 dni.

(akta kontroli: str. 32-36, 42-46)

W złożonych wyjaśnieniach Prezes Zarządu podała, że turnusy krótsze niż 14 dni były dedykowane pacjentom komercyjnym, którzy nie korzystali z dofinansowania.

(akta kontroli: str. 96-97)

Przytoczony w złożonych wyjaśnieniach argument, nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ zgodnie z art. 10c pkt 5 ustawy o rehabilitacji czas trwania turnusu wynosi co najmniej 14 dni.

3. Organizator turnusów umożliwił 23 osobom (na 278 objętych badaniem) udział w zorganizowanych turnusach rehabilitacyjnych, mimo że nie posiadały one orzeczenia o niepełnosprawności, o którym mowa w art. 1 pkt 1a lub art. 62 ustawy o rehabilitacji. Działanie to było niezgodne z § 3 rozporządzenia w sprawie turnusów. Zgodnie z § 3 rozporządzenia w sprawie turnusów warunkiem uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym jest posiadanie ważnego orzeczenia o niepełnosprawności, o którym mowa w art. 1 pkt 1a lub art. 62 ustawy o rehabilitacji.

(akta kontroli: str. 32-56)

W złożonych wyjaśnieniach Prezes Zarządu podała, że organizator turnusów umożliwił udział w turnusach osobom z zagranicy, które w ogóle nie posiadały orzeczeń o niepełnosprawności

oraz pacjentom polskim, którzy wymagali rehabilitacji, a jeszcze nie posiadali orzeczeń, na podstawie dokumentacji medycznej, w której posiadaniu były te osoby.

(akta kontroli: str. 96-97)

Przytoczony w złożonych wyjaśnieniach argument nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ § 3 rozporządzenia w sprawie turnusów jednoznacznie stanowi, że warunkiem uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym jest posiadanie aktualnego orzeczenia o niepełnosprawności, o którym mowa w art. 1 pkt 1a lub art. 62 ustawy o rehabilitacji.

4. Organizator turnusów przesłał sześć oświadczeń, zawierających potwierdzenie możliwości uczestniczenia danej osoby niepełnosprawnej w wybranym przez nią turnusie (na 50 objętych badaniem) do właściwych miejscowo centrów pomocy, po terminie określonym w § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie turnusów, zgodnie z którym ww. oświadczenia powinny zostać wysłane nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia tego turnusu, tj.:

- a) w przypadku turnusu zorganizowanego w terminie od 12 do 25 września 2021 r. jedno oświadczenie wysłano dopiero 7 września, tj. 5 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu,
- b) w przypadku turnusu zorganizowanego w terminie od 21 listopada do 4 grudnia 2021 r. jedno oświadczenie wysłano dopiero 10 listopada, tj. 11 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu, a dwa dopiero 19 listopada, tj. 2 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu,
- c) w przypadku turnusu zorganizowanego w terminie od 27 marca do 9 kwietnia 2022 r. jedno oświadczenie wysłano dopiero 18 marca, tj. 9 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu, a jedno wysłano 25 marca, tj. 2 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu.

(akta kontroli: str. 32-56, 87-92)

W złożonych wyjaśnieniach Prezes Zarządu podała, że niezachowanie terminu wysłania oświadczeń organizatora turnusu do centrów pomocy wynikało z nieterminowego przesyłania druku do organizatora przez uczestników turnusu. Organizator odsyłał do PCPR otrzymane oświadczenia natychmiast jak tylko je otrzymał.

(akta kontroli: str. 96-97)

5. Organizator nie realizował turnusów zgodnie z opracowanym i złożonym u wojewody programem tj.:

- a) czas zorganizowanych zajęć indywidualnych w trakcie trwania turnusu, zgodnie z opracowanym i złożonym u wojewody programem miał wynosić 90 godzin natomiast zgodnie ze stanem faktycznym wynosił:
  - dla pakietu wieloprofilowego usprawniania - 45,55 godziny,
  - dla pakietu spectrum autyzmu - 44,50 godziny,
  - dla pakietu dla osób z chorobami genetycznymi - 43,65 godziny,
  - dla pakietu SMA i chorób nerwowo-mięśniowych - 43,25 godziny,
- b) zmianie uległ stan kadry gwarantującej prawidłową realizację programów, tj. dopiero od 24 stycznia 2022 r. organizator zawarł z osobą o specjalności kynoterapeuty umowę o pracę,
- c) na turnusie zorganizowanym w terminie od 3 do 15 maja 2021 r. badania lekarskie czterech uczestników przeprowadzono dopiero drugiego dnia trwania turnusu.

Działanie to było niezgodne z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie turnusów, który stanowi, że organizator turnusów rehabilitacyjnych realizuje turnusy zgodnie z opracowanymi i złożonymi u wojewody programami tych turnusów.

(akta kontroli: str. 17-22, 57-62, 78)

W złożonych wyjaśnieniach Prezes Zarządu podała, że:

- a) ramowy program złożony do Wojewody różni się od indywidualnego programu przypisanego pacjentowi, ponieważ każdy pacjent uczestniczy w zajęciach wg indywidualnego pakietu zabiegowego⁵,
- b) w wyniku przeoczenia nie zgłoszono kynoterapeuty w spisie kadry gwarantującej prawidłowy przebieg turnusu,
- c) badania lekarskie zostały przeprowadzone drugiego dnia turnusu, ponieważ pacjenci przyjechali do ośrodka spóźnieni w godzinach wieczornych pierwszego dnia trwania turnusu.

Ponadto w złożonych wyjaśnieniach Prezes Zarządu dodała, że zmiany w programie nie zostały zgłoszone w wyniku mylnej interpretacji ustawy o rehabilitacji i zostanie to uczynione niezwłocznie.

(akta kontroli: str. 96-97, 107)

6. W przekazanych za lata 2020 - 2021 wojewodzie informacjach o zrealizowanych w poprzednim roku kalendarzowym turnusach, organizator turnusu wskazał nierzetelne dane, tj.:

- a) w sprawozdaniu za rok 2020 podano liczbę 23 zorganizowanych turnusów z dofinansowaniem z PFRON-u, natomiast zgodnie ze stanem faktycznym liczba ta wynosiła 14,
- b) w sprawozdaniu za rok 2021 podano liczbę 258 uczestników, którzy otrzymali dofinansowanie z PFRON-u, natomiast zgodnie z stanem faktycznym liczba ta wynosiła 260, a także podano liczbę 24 zorganizowanych turnusów z dofinansowaniem z PFRON-u, natomiast zgodnie z stanem faktycznym liczba ta wynosiła 12.

(akta kontroli: str. 23-24, 31)

W złożonych wyjaśnieniach Prezes Zarządu podała, że w wyniku pomyłki błędnie podano w informacji za rok 2020 i 2021 niezgodną ze stanem faktycznym liczę osób uczestniczących w zorganizowanych turnusach rehabilitacyjnych i liczbę zorganizowanych turnusów.

(akta kontroli: str. 101)

V. Zalecenia i wnioski.

- 1) Zapewnienie wszystkim osobom niepełnosprawnym stałej opieki pielęgniarzkiej i umożliwienie korzystania z opieki lekarskiej podczas trwania turnusów, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie turnusów.
- 2) Organizowanie turnusów rehabilitacyjnych, których czas trwania wynosi co najmniej 14 dni, zgodnie z art. 10 c pkt 5 ustawy o rehabilitacji.
- 3) Organizowanie turnusów rehabilitacyjnych dla osób posiadających ważne orzeczenie o niepełnosprawności, o którym mowa w art. 1 pkt 1a lub art. 62 ustawy o rehabilitacji, zgodnie z § 3 rozporządzenia w sprawie turnusów.
- 4) Przekazywanie do właściwych miejscowo centrów pomocy, nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia turnusu rehabilitacyjnego, oświadczeń zawierających potwierdzenie możliwości uczestniczenia danej osoby niepełnosprawnej w wybranym przez nią turnusie, zgodnie z § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie turnusów.

---

⁵ Pakiet zabiegowy: wieloprofilowego usprawniania, ze spectrum autyzmu, dla osób z chorobami genetycznymi, SMA i chorób nerwowo-mięśniowych.

5) Organizowanie i realizowanie turnusów rehabilitacyjnych na podstawie opracowanego i złożonego u wojewody programu tych turnusów, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie turnusów.

6) Rzetelne przekazywanie wojewodzie informacji o zrealizowanych w poprzednim roku kalendarzowym turnusach, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie turnusów.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia.

Zgodnie z § 21 ust. 3 rozporządzenia w sprawie turnusów, należy poinformować Wojewodę Wielkopolskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o wykonaniu zaleceń lub o przyczynach ich nie wykonania.

Powyższy termin, według § 21 ust. 4 rozporządzenia w sprawie turnusów, może być przedłużony przez Wojewodę Wielkopolskiego, na wniosek organizatora turnusów, nie dłużej jednak niż o kolejne 30 dni, o czym powiadamia się na piśmie organizatora turnusów i centrum pomocy właściwe dla miejsca prowadzenia kontroli.

Organizator turnusów, stosownie do § 21 ust. 5 rozporządzenia w sprawie turnusów, może zgłosić na piśmie umotywowane zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Michał Zieliński